

P7_TA-PROV(2012)0458

Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika roll kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste korral

Euroopa Parlamendi 22. novembri 2012. aasta resolutsioon ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rolli kohta kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste korral (2012/2095(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist, eriti selle artikleid 42 ja 43,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 196 kodanikukaitse kohta ja artiklit 214 humanitaarabi kohta,
- võttes arvesse nõukogu 18. juuli 2011. aasta järeldusi ELi kliimadiplomaatia kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse ja komisjoni 2011. aasta juuli ühist aruteludokumenti kliimadiplomaatia kohta²,
- võttes arvesse kõrge esindaja Javier Solana ja Euroopa Komisjoni Euroopa Ülemkogule esitatud 2008. aasta ühisaruannet kliimamuutuste ja rahvusvahelise julgeoleku kohta ning selle soovitusi järelmeetmete kohta³,
- võttes arvesse komisjoni 2006. aasta mais esitatud aruannet pealkirjaga „Euroopa kodanikukaitsejõud: Europe Aid”,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2007. aasta otsust, millega kehtestatakse ühenduse kodanikukaitse mehhanism⁴, komisjoni 26. oktoobri 2010. aasta teatist „Euroopa tõhusama katastroofidele reageerimise suunas: kodanikukaitse ja humanitaarabi roll” (COM(2010)0600) ning oma 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni⁵,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu kodanikukaitsemehhanismi kohta (COM(2011)0934),
- võttes arvesse komisjoni 2008. aasta teatist Euroopa Liidu ja Arktika piirkonna kohta (COM(2008)0763) ning oma 20. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni ELi jätkusuutliku Kaug-Põhja poliitika kohta⁶,
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni finantskriisi mõju kohta ELi liikmesriikide kaitsesektorile⁷,

¹ http://ec.europa.eu/clima/events/0052/council_conclusions_en.pdf

² http://eeas.europa.eu/environment/docs/2011_joint_paper_euclimate_diplomacy_en.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/99387.pdf

⁴ ELT L 314, 1.12.2007, lk 9.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0404.

⁶ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 71.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0574.

- võttes arvesse 2011. aasta oktoobris Berliinis toimunud kliimaalaste läbirääkimiste ja kliimadiplomaatia teemalise konverentsi ja 2012. aasta märtsis Londonis toimunud kliima- ja ressursijulgeoleku alase 21. sajandi dialoogi teemalise konverentsi järeldusi,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 2011. aasta juuli avaldust kliimamuutuste ja rahvusvahelise julgeoleku kohta¹,
- võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi 2011. ja 2012. aasta aruandeid pealkirjaga „Livelihood security: Climate change, conflict and migration in the Sahel”²,
- võttes arvesse ÜRO dokumente inimeste turvalisuse ja kaitsmise kohustuse kohta³,
- võttes arvesse ÜRO suuniseid, mis käsitlevad sõjaliste ja kodanikukaitse vahendite kasutamist rahvusvahelistes operatsioonides suurõnnetuste korral (Oslo suunised)⁴ ning suuniseid sõjaliste ja kodanikukaitse vahendite kasutamise kohta toetamaks ÜRO humanitaartegevust keerulistes hädaolukordades (MCDA suunised),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule (SEC(2007)0781, SEC(2007)0782, COM(2007)0317) ning ühisavaldust „Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas”⁵,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0349/2012),

Üldised seisukohad

1. võtab teadmiseks kliimamuutuste mõju globaalsele julgeolekule, rahule ja stabiilsusele;
2. avaldab kahetsust, et viimase nelja aasta jooksul on avalikes aruteludes kliimajulgeoleku kui suurima ohu globaalsele julgeolekule varjutanud majandus- ja finantskriis, mis kujutab endast samuti käegakatsutavat globaalset ohtu;
3. on seisukohal, et äärmuslike ilmastikunähtuste sagenemine viimastel aastatel suurendab globaalmajanduse kulusid, ja seda mitte ainult arengumaades vaid ka maailmamajanduses tervikuna, nii ülesehitamise ja abiga seotud otsete kulude kui ka kindlustuse, toodete ja teenuste hindade tõusuga seotud kaudsete kulude näol; rõhutab, et need nähtused ohustavad ka rahvusvahelist rahu ja inimeste julgeolekut;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et kliimamuutustest tingitud loodusõnnetused mõjuvad väga destabiliseerivalt eriti kaitsetumates riikides; märgib siiski, et siiani ei saa ühegi

¹ <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10332.doc.htm>.

² www.unep.org/disastersandconflicts.

³ ÜRO 2005. aasta ülemaailmse tippkohtumise lõppdokumendi lõiked 138 ja 139, ÜRO Julgeolekunõukogu 2006. aasta aprilli resolutsioon S/RES/1674, ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni 15. septembri 2009. aasta aruanne kaitsmise kohustuse rakendamise kohta ning ÜRO Peaassamblee 2009. aasta 7. oktoobril vastu võetud resolutsioon A/RES/63/308 kaitsmise kohustuse kohta.

⁴ <http://www.unhcr.org/refworld/docid/47da87822.html>.

⁵ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus (2008/C 25/01).

konflikti ainupõhjustajaks pidada kliimamuutust; rõhutab, et kliimamuutustest tingitud katastroofide tõttu puhtale joogiveele ja toiduainetele piiratud juurdepääsuga elanikkond on sunnitud rändama, mis avaldab liigset survet niigi ebastabiilsete piirkondade või nõrgemate riikide majandus-, sotsiaalsele ja haldussuutlikkusele, põhjustades seeläbi konflikte ja mõjudes negatiivselt tervele julgeolekule; märgib, et selline sündmuste käik tekitab kogukondade ja riikide vahel konkurentsi piiratud ressursside pärast;

5. tunnistab, et keerulisi kriisiolukordi saab ette näha ning neid tuleks ennetada tervikliku käsitluse abil, millesse oleksid kaasatud poliitikavaldkonnad, mis kasutavad täiel määral ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames olevaid vahendeid, ning samuti humanitaar- ja arenguabi; märgib lisaks, et NATO-l oli keskne roll keskkonnajulgeoleku probleemide esmakordsel rahvusvahelisel lahendamisel 2004. aastal, kui allianss koos veel viie rahvusvahelise agentuuriga¹ moodustas keskkonna- ja julgeolekualgatuse (ENVSEC) eesmärgiga leida lahendus keskkonnaprobleemidele, mis kahjustavad julgeolekut ohualdistes piirkondades;
6. tunnistab ÜJKP-d toetava kriitilise tähtsusega infrastruktuuri olulisust;
7. märgib, et kuigi kliimamuutuse käsitlemisel julgeoleku vaatepunktist võib olla positiivne mõju, on see siiski vaid üks osa kliimamuutusele pühendatud ELi tegevusest, milles püütakse kasutada nii poliitilisi kui majanduslikke vahendeid kliimamuutuse leevendamiseks ja sellega kohanemiseks;
8. juhib tähelepanu sellele, et EL peaks võtma oma välistegevuse strateegias, poliitikas ja vahendites arvesse loodusõnnetuste ja kliimamuutuste mõju rahvusvahelisele julgeolekule; tuletab lisaks meelde, et nii loodus- kui muude õnnetuste korral on oluline pöörata eritähelepanu naistele ja lastele, kes on kriisiolukorras eriti haavatavad;
9. tuletab sellega seoses meelde komisjoni volitust humanitaarabi ja kodanikukaitse vallas ning rõhutab vajadust arendada ja tugevdada olemasolevaid vahendeid;
10. tuletab meelde katastroofiohu vähendamise olulisust, mille abil saaks vähendada kriiside mõju haavatavatele elanikkonna gruppidele;
11. märgib, et on väga oluline integreerida kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste mõju analüüs ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) strateegiasse ja tegevuskavadesse, loodusõnnetuse ja humanitaarkriisi eel, selle ajal ja pärast seda keskendudes kõige suuremas ohus olevatele piirkondadele, töötades nende jaoks välja kliimamuutuse leevendamise varuplaanid, ning järgides samal ajal Lissaboni lepingus sätestatud humanitaartegevuse põhimõtteid; kutsub samuti üles tegema praktilist koostööd, näiteks korraldama koostöödppuseid;
12. rõhutab, et kliimamuutuste poolt julgeolekule avaldatavale mõjule toimiva reageerimise ülesehitamisel ei tule tõhustada üksnes konfliktide ennetamist ja kriisiohjet, vaid parandada ka analüüsi- ja varajase hoiatamise võimet;
13. tuletab meelde liidu Lissaboni lepingu järgset kohustust täiustada rahvusvahelise

¹ ÜRO Keskkonnaprogramm (UNEP), ÜRO Arenguprogramm (UNDP), Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE), ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE) ning Kesk- ja Ida-Euroopa Piirkondlik Keskkonnakeskus (REC).

kriisiohjamise eesmärgil oma tsiviil- ja sõjalist võimekust kõikide artiklis 43 välja toodud ülesannete täitmiseks, iseäranis konfliktide ennetamiseks, humanitaarabi- ja päästeoperatsioonide läbiviimiseks, sõjaliseks nõustamiseks ja abistamiseks, rahutagamisoperatsioonide läbiviimiseks ning olukorra konfliktijärgseks stabiliseerimiseks; on samas arvamusel, et tuleks vältida vahendite dubleerimist ja tuleks teha selget vahet ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames olevate ja raamidest väljapoole jäävate vahendite vahel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 196 ja 214; tuleb meelde, et on vaja vältida ÜJKP-välise väljakujunenud humanitaarabi ja kodanikukaitse vahendite dubleerimist;

14. tunnistab, et sõjaväestruktuuridel on keskkonnateabe hankimise, riskihindamise, humanitaarabi, katastroofiabi ja evakueerimise alal selline võimsus ja vahendid, mille võiks olla ülioluline osa varajases hoiatamises, kliimapõhiste kriiside ohjamises ja katastroofidele reageerimises;
15. osutab Lissaboni lepingusse lisatud uutele sätetele (Euroopa Liidu lepingu artiklid 21–23, 27, 39, artikli 41 lõige 3 ja artiklid 43–46), eelkõige artikli 41 lõikes 3 käsitletud käivitusfondiga seotud sätetele, ning märgib, et asjaomased sätted ootavad veel rakendamist;
16. juhib tähelepanu, et EL peaks rohkem kaasama ÜROd, Aafrika Liidu ja OSCEd, sealhulgas ka ENVSECi (keskkonna- ja julgeolekualgatus) käsitlevates küsimustes, et jagada analüüsiandmeid ja koos lahendada kliimamuutusest tulenevaid probleeme;
17. toonitab tsiviiltegevuse ja sõjaväe tegevuse sünergiat näiteks Haiti, Pakistani ja New Orleansi kriiside ajal; on seisukohal, et selline sünergia näitab, kuidas sõjalised jõud saavad anda väärtusliku panuse kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste korral, osutades kohest ja õigeaegset abi kannatanud piirkondadele ja elanikkonnale;
18. tunneb heameelt asjaolu üle, et kliimamuutusest on saanud globaalset julgeolekut käsitlevas arutelus üha olulisem küsimus, eelkõige alates 2007. aastast, kui ÜRO Julgeolekunõukogu arutas esimest korda kliimamuutusi ning nende mõju rahvusvahelisele julgeolekule; tervitab ELi ja liikmesriikide valitsuste jõupingutusi, mille tulemusena tõstatati see teema 2011. aasta juulis ÜRO Julgeolekunõukogus ning sündisid välisasjade nõukogu järeldused kliimadiplomaatia kohta;

Vajadus poliitilise tahte ja tegutsemise järele

19. kutsub üles komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, kes vastutab liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika elluviimise eest, tegema järgmist:
 - a) võtma vajaduse korral kriiside ja konfliktiohu analüüsimisel arvesse kliimamuutuseid ja loodusõnnetusi ning nende mõju julgeoleku- ja kaitsepoliitikale;
 - b) hindama, millistes riikides ja/või piirkondades valitseb kõige suurem potentsiaalne konfliktide ja ebastabiilsuse oht kliimamuutusi ja loodusõnnetuste tagajärjel; koostama neist riikidest/piirkondadest nimekiri; andma ÜVJP aastaaruannetes teavet ELi poliitika ja vahendite kohta, mille eesmärk on kõnealuste probleemide lahendamine nimekirja kuuluvates riikides/piirkondades;

- c) suurendama ELi praktilist suutlikkust tagada konfliktide ennetamine, kriisiohje ja kriisijärgne ülesehitamine; kooskõlastama tihedalt pingutusi komisjoniga ja ELi arengupoliitikat selles osas, mis käsitleb vajadust abistada partnerriike vastupidavusel kliimamuutustele ja kliimamuutustega kohanemise muudes aspektides;
 - d) kohandama tihedas koostöös komisjoniga ELi tsiviil- ja sõjalise võimsuse ja võimekuse pikaajaline planeerimine vastavalt vajadustele;
20. on arvamusel, et EL peab koostama loetelu probleemidest, mida tuleb lahendada sellistes piirkondades nagu Arktika, Aafrika, araabiamaad, Himaalaja mäestik ja Tiibeti kiltmaa (nn kolmas poolus), iseäranis võimalikud konfliktid veevarude pärast;
 21. rõhutab, et on oluline jätkata ja tõhustada ELi arengu- ja humanitaarabi andmist, mille eesmärk on kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste korral aidata kohaneda tagajärgedega ja neid leevendada, suurendada vastupidavust, kergendada olukorda ja aidata kaasa kriisijärgsele arengule; märgib, et olulised on algatused katastroofihoü vähendamise ja katastroofiabi, ülesehitamise ja arengu ühendamise vallas, ning palub komisjonil neid programme ja tegevusi läbivalt arvesse võtta oma humanitaar- ja eelkõige arenguabi andmisel; kiidab heaks ettepaneku suurendada ELi kodanikukaitse mehhanismi rolli, eelkõige väljaspool Euroopa Liitu;
 22. väljendab heameelt UNDP, UNEP, OSCE, NATO, UNECE ja REC-i¹ poolt moodustatud keskkonna- ja julgeolekualgatuse (ENVSEC) üle, mille eesmärk on leida lahendus probleemidele, mis on seotud elanikkonna julgeoleku ja looduskeskkonnaga, pakkudes Kesk-Aasia, Kaukaasia ja Kagu-Euroopa piirkonna riikidele oma ühendatud eriteadmisi ja vahendeid; märgib, et ENVSECi üldised edusammud on seni veel piiratud, kuid algatus on tänini olnud oluline institutsioonilise koordineerimise vahend ja süvalaiendamisprotsesside hõlbustamise lähtepunkt;
 23. rõhutab, et EL peaks töötama koos ohustatud võtmepiirkondadega ja kõige ohuallimate riikidega, et parandada nende toimetulekuvõimet; toonitab, et EL võiks täiendavalt integreerida kliimamuutustega kohanemist ja vastupidavust ELi piirkondlikesse strateegiatesse (nt ELi-Aafrika strateegia, Barcelona protsess, Musta mere sünergia, ELi Kesk-Aasia strateegia ja Lähis-Ida tegevuskava);
 24. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil läbivalt arvesse võtta kliimamuutuste võimalikku mõju julgeolekule välistegevuse ja ÜJKP kõige tähtsamates strateegiates, poliitikadokumentides ja rahastamisvahendites;
 25. juhib tähelepanu sellele, et energiajulgeolek on tihedalt seotud kliimamuutustega; on seisukohal, et tuleb tugevdada energiajulgeolekut, vähendades ELi sõltuvust fossiilsetest kütustest, mida imporditakse Venemaalt torujuhtmete kaudu; tuletab meelde, et nende torujuhtmete toimimist võib hakata häirima igikeltsa sulamine, ning rõhutab, et Arktika muundumisega kaasneb kliimamuutuse suur mõju ELi julgeolekule; rõhutab vajadust tegeleda nimetatud riskiteguriga, tugevdades ELi Arktika strateegiat ning ELi

¹ ÜRO Keskkonnaprogramm (UNEP), ÜRO Arenguprogramm (UNDP), Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE), ÜRO Euroopa Majanduskomisjon (UNECE) ning Kesk- ja Ida-Euroopa Piirkondlik Keskkonnakeskus (REC).

energiajulgeoleku ja energiatõhususe poliitikat, mille abil saaks oluliselt vähendada ELi sõltuvust välistest energiaallikatest ning parandada sel viisil ELi julgeolekupositsiooni;

26. palub Euroopa Kaitseagentuuril ja liikmesriikide relvajõududel töötada välja keskkonnahoidlikud ja energiateadlikud tehnoloogiad, mis kasutaksid täielikult ära taastuvate energiaallikate pakutavaid võimalusi;
27. kiidab heaks hiljutised katsed tugevdada NATO ja ELi vahelist koordineerimist võimekuse arendamise valdkonnas; tunnistab suurt vajadust teha kindlaks mõlemapoolse koostöö eelised, austades samal ajal kummagi organisatsiooni konkreetseid vastutusalasid; rõhutab vajadust leida ja luua sünergia ressursside ühiskasutuse projektides ja aruka kaitse projektides (NATO), mida võiks rakendada loodusõnnetustele ning kliimast tingitud kriisidele reageerides;
28. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti Lissaboni lepingu täielikku potentsiaali ära kasutades esitada viivitamatult käivitusfondide (Euroopa Liidu lepingu artikli 41 lõige 3) rakendamise ettepanekud seoses võimalike tulevaste ühiskasutust hõlmavate projektide ja ühiste võimekustega ning ühiste ja alaliste varustusressurssidega kriisiaegsete tsiviiloperatsioonide jaoks;

Vajadus uue mõtteviisi järele: strateegilised ja kontseptuaalsed probleemid

29. märgib, et kliimamuutuste ja loodusõnnetuste poolt rahule, julgeolekule ja stabiilsusele avaldatava negatiivse mõju küsimuse võiks integreerida kõikidesse ÜVJP ja ÜJKP strateegiadokumentidesse, mis on eri poliitikavaldkondade ja missioonide planeerimise ja läbiviimise suunisteks;
30. märgib, et varajase hindamise ja teabe kogumise võimekus peaks tagama, et EL reageerib kriisidele kõige kohasemate kättesaadavate vahenditega, läkitades kohale võimalikult kiiresti valdkondadevahelised rühmad, millesse kuuluksid tsiviil-, sõjalised ja tsiviil-sõjalised eksperdid;
31. toonitab, et ELi juurdepääs täpsetele ja õigeaegsetele analüüsiandmetele on ülioluline kliimamuutuste põhjustatud ebakindlusele reageerimisel ja selle ennetamisel, ning selles osas on ÜJKP raames kasutatavad võimalused heaks teabeallikaks; EL peaks võtma meetmeid, et arendada edasi andmekogumis- ja tebeanalüüsivõimekust selliste struktuuride abil nagu ELi delegatsioonid, Euroopa Liidu Satelliidikeskus ja ELi vaatluskeskus;
32. on seisukohal, et kliimamuutuste ja loodusõnnetuste negatiivse mõjuga seotud varajase hoiatamise ja ennetamise alased meetmed sõltuvad piisavast inimressursist ning andmete kogumise ja analüüsimise meetoditest; märgib, et julgeolekuga tegelevad Euroopa välisteenistuse üksused ja asjakohased komisjoni teenistused ja geograafilised bürood peaksid integreerima oma töösse selle mõju analüüsi, mida loodusõnnetused avaldavad rahvusvahelisele julgeolekule ja poliitilisele stabiilsusele; soovib koolitada Euroopa välisteenistuse ja komisjoni töötajaid jälgima loodusõnnetuste mõju kriiside arengule ja poliitilisele stabiilsusele ja julgeolekule; nõuab analüüsimiseks, riskide hindamiseks ja ühise hoiatussüsteemi loomiseks ühiste kriteeriumide koostamist;
33. ergutab asjaomaseid Euroopa välisteenistuse ja komisjoni organeid tõhustama kliimamuutuste ja loodusõnnetustega seotud küsimuste alast olukorra analüüsimise

koordineerimist ja poliitika kavandamist ning süstemaatilist teabevahetust; nõuab tungivalt asjaomastelt Euroopa välisteenistuse organitelt, et nad kasutaksid olemasolevaid suhtlus- ja teabevahetuskanaleid asjakohaste komisjoni organitega, eeskätt humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraadiga, aga ka ÜRO ametite ja programmidega ning NATOga; märgib, et tsiviil- ja sõjalised struktuurid, mille ülesanne on reageerida kliimamuutustest tingitud kriisidele ja loodusõnnetustele, peaksid tegema tihedat koostööd kõikide kodanikuühiskonna-, humanitaar- ja valitsusväliste organisatsioonidega;

34. nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja hädaolukorra lahendamise plaanid selle kohta, milline on ELi reageering väljaspool liitu aset leidvate loodusõnnetuste ja kliimast tingitud kriiside mõjudele, millel on otsene või kaudne mõju liidu julgeolekule (nt kliimast tingitud ränne);
35. tunneb suurt heameelt alates 2011. aastast ELi välisministrite tasandil Poola eesistumise ajal ning ÜRO Julgeolekunõukogus Saksamaa eesistumise ajal toimunud arengu üle kliimamuutuste ja nende julgeolekule avalduva mõju vaheliste seoste käsitlemisel;
36. on seisukohal, et kliimamuutuste ja loodusõnnetuste mõju tõttu võiks kohandada ja muuta ÜJKP tähtsamaid poliitikadokumente, näiteks ELi sõjalise planeerimise poliitilist ja strateegilist kontseptsiooni¹, ELi sõjalise juhtimise kontseptsiooni², ELi vägede moodustamise kontseptsiooni³ ja ELi sõjalise kiirreageerimise kontseptsiooni⁴, ning ÜJKP tsiviilmissioonide seisukohast tähtsaid dokumente, näiteks ELi kõikehõlmava planeerimise kontseptsiooni ning ELi kriisiohjealaste tsiviiloperatsioonide juhtimisstruktuuri poliitikakavandamise kontseptsiooni ja suuniseid⁵;
37. on seisukohal, et tsiviil- ja sõjalist võimekust tuleb parandada nii, et neid oleks võimalik kasutada loodusõnnetuste ning kliimast tingitud kriiside korral; usub, et erilist tähelepanu tuleks pöörata sõjalise võimekuse väljaarendamisele, eelkõige ressursside ühiskasutusele üleminekule; nõuab Euroopa Kaitseagentuurile selles küsimuses suuremat sõnaõigust;

Vajadus institutsioonide loovuse järele: vahendid ja suutlikkus

38. kordab, et kriisidele, näiteks loodusõnnetustele reageerimisel on sageli vaja võimalust kasutada nii tsiviil- kui ka sõjalist võimekust ja seega on tarvis nende kahe vahelist tihedamat kooskõlastamist; tuletab meelde, et on väga oluline teha kindlaks nišipõhised võimekused ja lüngad, kus sõjaline võimsus tooks lisaväärtust;
39. rõhutab vajadust koostada eraldi loend nende sõjalise ja tsiviilvõimekuse kohta, mis on tähtsad kliimamuutustele ja loodusõnnetustele reageerimiseks ja ÜJKP missioonidel; rõhutab, et loendi koostamisel tuleks esmajoones pöörata tähelepanu sõjaliste ja kodanikukaitse vahendite kasutamise nõuanderühma tegevusele; märgib, et nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas ehitusvõime, nagu sadamate ja lennuväljade infrastruktuuri ajutine ehitamine ja käitamine, lennu- ja meretransport,

¹ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10687.en08.pdf>.

² 10688/08 – salastatud.

³ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10687.en08.pdf>.

⁴ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/09/st05/st05654.en09.pdf>.

⁵ Dok. 13983/05 – dok. 6923/1/02 – dok. 9919/07.

intensiivravivõimalustega mobiilsed haiglad, sideinfrastruktuur, veepuhastus ning kütuse haldamine; palub nõukogul ja Euroopa Kaitseagentuuril kliimamuutuste probleemidega toimetulemiseks kooskõlastada 2013. aasta võimekuse arendamise tegevuskava läbivaatamise käigus praeguste tsiviil- ja sõjalise võimekuse kataloogid vajadustele vastavate kataloogidega ning esitada vajalikud ettepanekud, et kõrvaldada neis kataloogides valitsevad puudused;

40. rõhutab vajadust uurida olemasoleva võimekuse, nagu ELi lahingugrupid ja ELi lennutranspordi juhtimisbaas, põhjal võimalust luua täiendav ühine võimekus, mis on vajalik kliimamuutuste ja loodusõnnetuste mõjule reageerimise operatsioonide jaoks;
41. rõhutab vajadust uurida energiatõhususe ja keskkonnajuhtimise parandamise viise relvajõududes nii koduriigis kui välismaal, mis kasutaksid täielikult ära taastuvate energiaallikate pakutavaid võimalusi; tuletab meelde, et ELi ühe liikmesriigi relvajõud tarbivad sama palju energiat kui üks Euroopa suurlinn ning sellepärast peaksid sõjalised struktuurid olema oma ökoloogilise jalajälje vähendamisel sama innovaatilised; tervitab 2012. aasta mais avaldatud ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP), ÜRO rahualveoperatsioonide osakonna (DPKO) ja ÜRO kohapealse abi osakonna (DFS) raportit „Greening the Blue Helmets: Environment, Natural Resources and UN Peacekeeping Operations”; juhib tähelepanu asjaolule, et juba mitme aasta vältel on USA relvajõud¹ aktiivselt püüdnud suurendada energiasõltumatust, kasutades säästvaid energiaallikaid ja suurendades energiatõhusust kõigis sõjaväe operatsioonides ja kogu infrastruktuuris; tervitab sellega seoses hiljutist Euroopa Kaitseagentuuri projekti GO GREEN, mille eesmärk on märkimisväärselt parandada energiatõhusust ja suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist; toonitab vajadust töötada välja suunised parimate tavade kohta ressursitõhususe vallas ja ÜJKP missioonide keskkonnaohje kontrollimiseks;
42. rõhutab ka vajadust viia Euroopa kaitsetööstuse baasi valdkonnas toimuv üldine areng kooskõlla kliimamuutustest tulenevate kriiside ja loodusõnnetustega kaasnevate erinõuetega; nõuab Euroopa Kaitseagentuuri tähtsuse suurendamist Euroopa Liidu sõjalise komiteega tiheda koostöö edendamisel asjaomases valdkonnas; palub mõlemal ÜJKP organil tagada, et riigihankekavad ja võimekuse arendamise programmid annaksid kliimamuutustele ja loodusõnnetustele reageerimisega seotud erivajaduste täitmiseks piisavad finantsvahendid ja muud ressursid;
43. kutsub sõjaväge üles täitma oma kohust keskkonnasäästlikkuse valdkonnas ning kutsub tehnilisi eksperte üles leidma keskkonnasäästlike toimimisviise, alates heitkoguste vähendamisest ja lõpetades taaskasutatavuse suurendamisega;
44. rõhutab vajadust säilitada ja veelgi tugevdada 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsperspektiivi raames kõikehõlmavat lähenemisviisi, et loodusõnnetuste ja kliimast tingitud kriiside mõju leevendamisel ja neile reageerimisel kasutataks kõiki liidu käsutuses olevaid asjakohaseid vahendeid; kiidab heaks komisjoni uut stabiliseerimisvahendit käsitleva ettepaneku, milles juba võetakse arvesse kliimamuutuste ja loodusõnnetuste negatiivset mõju julgeolekule, rahule ja poliitilisele stabiilsusele;

¹ Powering America's Defence: Energy and the Risks to National Security, May 2009. <http://www.cna.org/sites/default/files/Powering%20Americas%20Defense.pdf>.

45. nõuab, et selliste ettepanekute finantsmõju määrataks kindlaks ja võetaks arvesse ELi eelarve läbivaatamisel;
 46. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti saata kliimajulgeoleku asjatundjad enim mõjutatud riikide ja piirkondade ELi delegatsioonidesse, et tugevdada liidu võimet varajase hoiatamise alal ja potentsiaalsete konfliktide kohta teabe jagamisel;
 47. kutsub Euroopa välisteenistust üles parandama liidu ja tema naaberriikide vahelist koordineerimist kliimast tingitud kriisidele reageerimise võime arendamise valdkonnas;
 48. kutsub Euroopa välisteenistust üles edendama kliimamuutuse ja keskkonnakaitse arvesse võtmist sõjaliste, tsiviil-sõjaliste ja tsiviiloperatsioonide kavandamisel ja elluviimisel kogu maailmas;
 49. pooldab ÜRO kliimajulgeoleku erisaadiku ametikoha loomise mõtet;
 50. nõuab koordinatsioonimehhanismide loomist ELi ja nende liikmesriikide vahel, kes võivad tulevikus tegutseda vastavalt alalist struktureeritud koostööd käsitlevatele sätetele, et tagada nende liikmesriikide tegevuse kooskõla ELi asjaomase valdkonna üldise käsitusega;
 51. on arvamusel, et Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži õppekavasse tuleks lisada uuringud loodusõnnetuste ja kliimast tingitud kriiside mõjust rahvusvahelisele ja Euroopa julgeolekule;
 52. nõuab, et EL arutaks kliimamuutuse mõju julgeolekule dialoogis kolmandate riikidega, eelkõige selliste oluliste partneritega nagu India, Hiina ja Venemaa; rõhutab, et tõeliselt tulemuslikuks reageerimiseks on vaja mitmepoolset lähenemist ja ühisinvesteeringuid kolmandate riikidega, ja et EL võiks suurendada kolmandate riikidega tehtavat sõjalist koostööd, kasutades selleks ühist arengut ja ühiseid väljaõppemissioone;
- o
o o
53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, NATO Parlamentaarsele Assambleele, NATO peasekretärile, ÜRO Peaassambleele ja ÜRO peasekretärile.